

MỘT SỐ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC TRONG XÂY DỰNG MÔ HÌNH OCOP (ONE COMMUNE ONE PRODUCT - MỖI XÃ MỘT SẢN PHẨM) DỰA VÀO NỘI LỰC CỘNG ĐỒNG TẠI TỈNH ĐẮK LẮK

**Đỗ Văn Chung¹, Hoàng Hải Long¹, Châu Thị Minh Long¹, Nguyễn Thị Minh Nguyệt¹,
Dương Danh Thành¹, Trương Thị Tuyết²**

Ngày nhận bài: 22/3/2022; Ngày phản biện thông qua: 01/8/2022; Ngày duyệt đăng: 02/8/2022

TÓM TẮT

Sau 12 tháng triển khai nghiên cứu, đề tài đã hệ thống hóa cơ sở lý luận và thực tiễn xây dựng mô hình OCOP dựa vào nội lực cộng đồng và thực trạng triển khai chương trình OCOP tại tỉnh Đắk Lắk. Đến tháng 02/2022, toàn tỉnh có 72 sản phẩm được công nhận OCOP; trong đó có 64 sản phẩm đạt 3 sao, 08 sản phẩm đạt 4 sao. Để phát huy sức mạnh nội lực cộng đồng, chính quyền địa phương cần coi OCOP là chương trình phát triển kinh tế quan trọng, chủ lực của cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới bền vững. Cần phải tập trung phát triển các sản phẩm có tiềm năng gắn với đơn vị làng xã để phát huy nội lực tại địa phương và phát triển các chuỗi giá trị sản phẩm. Thông qua chương trình tập huấn, hội thảo và các đợt điều tra khảo sát, hai sản phẩm tiềm năng của hai địa phương đã được lựa chọn để triển khai xây dựng mô hình OCOP dựa vào nội lực cộng đồng là sản phẩm Mắc ca của Hợp tác xã (HTX) Đoàn Hương - Mắc ca Vip Phú Lộc của xã Phú Lộc, Huyện Krông Năng và sản phẩm dệt thổ cẩm của HTX Dệt thổ cẩm Tong Bông của xã Ea Kao, TP. Buôn Ma Thuột. Bên cạnh những tiềm năng, thuận lợi của các HTX như có nguồn lao động dồi dào, kinh nghiệm sản xuất và những hỗ trợ từ chương trình OCOP quốc gia đang triển khai..., các đơn vị cũng gặp không ít khó khăn như thiếu vốn sản xuất, kiến thức về thị trường và kỹ năng hoàn thiện hồ sơ đăng ký sản phẩm OCOP Vì vậy, cần có sự quan tâm hơn nữa của Nhà nước và chính quyền địa phương để hỗ trợ chủ thể hoàn thiện các thủ tục để đạt chứng nhận OCOP.

Từ khóa: *mắc ca, dệt thổ cẩm, dân tộc Ê-Đê, Ea Kao, Phú Lộc, OCOP.*

1. MỞ ĐẦU

Từ năm 2013, UBND tỉnh Quảng Ninh đã phê duyệt và triển khai Chương trình “Tỉnh Quảng Ninh - Mỗi xã, phường một sản phẩm” (One Commune One Product - OCOP), đưa Quảng Ninh trở thành tỉnh đầu tiên của cả nước triển khai thực hiện chương trình này một cách bài bản, có hệ thống, từ việc bố trí bộ máy chỉ đạo, tổ chức thực hiện, ban hành các cơ chế, chính sách, huy động nguồn lực từ nội lực cộng đồng, đến hướng dẫn quy trình triển khai, xúc tiến thương mại... Kết quả đạt được sau hơn 3 năm triển khai đã khẳng định, chương trình “Mỗi xã, phường một sản phẩm - OCOP” là hướng đi đúng, sáng tạo của tỉnh Quảng Ninh trong phát triển sản phẩm hàng hóa theo chuỗi giá trị, gắn các tổ chức sản xuất với sản phẩm, phát huy những lợi thế, thế mạnh của địa phương, đưa nông dân chủ động hội nhập và tiếp cận kinh tế thị trường,... của tỉnh.

OCOP → sản phẩm hàng hóa theo chuỗi giá trị, gắn các tổ chức sản xuất với sản phẩm, phát huy những lợi thế, thế mạnh của địa phương, đưa nông dân chủ động hội nhập và tiếp cận kinh tế thị trường, góp phần nâng cao chất lượng. Ngày 07/5/2018, Thủ tướng Chính Phủ đã phê duyệt Quyết định số 490/QĐ - TTg về Chương trình Mỗi

xã một sản phẩm (OCOP). Trọng tâm của chương trình OCOP là phát triển sản phẩm nông nghiệp, phi nông nghiệp, dịch vụ có lợi thế ở mỗi địa phương theo chuỗi giá trị, do các thành phần kinh tế tư nhân (doanh nghiệp, hộ sản xuất) và kinh tế tập thể thực hiện (Chính phủ, 2018).

Chương trình OCOP thực sự là nhân tố góp phần nâng tầm giá trị các sản phẩm truyền thống của địa phương, tạo nhiều công ăn việc làm, đóng góp không nhỏ vào công cuộc xóa đói giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới (Bộ Nông nghiệp và PTNT, 2021). Theo cách tiếp cận này, xây dựng nông thôn miền núi cần phát triển con người và tổ chức cộng đồng, phát triển bộ mặt địa phương bằng cách đẩy mạnh phát triển kinh tế thông qua phát triển các tổ chức cộng đồng là nhân tố then chốt, đây là nhân tố chủ lực để phát triển các lĩnh vực khác (Đông, 2010).

Trong năm 2019, đã có 19 tỉnh, thành phố trên cả nước triển khai Chương trình OCOP đánh giá, phân hạng và có Quyết định công bố 900 sản phẩm OCOP (đạt 33,16% kế hoạch đặt ra), trong 900 sản phẩm OCOP có 16 sản phẩm 5 sao, 275 sản phẩm 4 sao, số sản phẩm còn lại là 3 sao. Tổng nguồn lực năm 2020 dự kiến là 3.300 tổ chức kinh tế để sản xuất OCOP đạt gần 10.015 tỷ đồng (Hồng, 2020).

¹Bộ môn Hệ thống Nông nghiệp, Viện Khoa học Kỹ thuật Nông Lâm nghiệp Tây Nguyên;

²Trường THPT thực hành Cao Nguyên, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Đỗ Văn Chung; ĐT: 0975982919; Email: dovanchungwasi@gmail.com.